

In De Standaard van 9 januari 2007 publiceert het Mechelse VLD-gemeenteraadslid Kristl Strubbe een opiniestuk. Daarin buigt zij zich over de vraag hoe kleinere of middelgrote steden zichzelf op een creatieve manier kunnen profileren en marketen. Als voorbeeld van hoe het niet moet, haalt Strubbe het Concertgebouw in Brugge aan: een grootschalige infrastructuur, eerst opgetrokken voor een specifiek evenement, nu een molensteen rond de nek van Brugge.

De Brugse CD&V burgemeester Patrick Moenaert reageert onmiddellijk in De Standaard van 10 januari en betwist Strubbe's portrettering van het Concertgebouw. Zo Strubbe dat wenst, mag ze zich van Moenaert zelf van het succes van de zaal komen vergewissen.

Strubbe voelt zich misbegrepen, en ook een beetje gekwetst: het lijkt wel alsof ze niet weet waarover ze praat! Gelukkig zijn er andere mensen die ook iets over het Concertgebouw te vertellen hebben. Op 10 en 11 januari contacteert Strubbe ons met de vraag om onze publicaties over het Concertgebouw door te sturen. We geven haar een aantal artikels, werk dat zich in het publiek domein bevindt.

Op 12 januari verschijnt in De Standaard opnieuw een lezersbrief van Strubbe's hand. Volgens de brief geven Wouter Davidts en Maarten Delbeke, "gerenommeerde onderzoekers van de Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit Gent", haar volmondig gelijk. Volgt een van elke context ontdaan citaat van Davidts uit 2006, met verkeerde bronvermelding, waarin Strubbe haar stelling bevestigd ziet als zou het Concertgebouw nog met moeite gevuld raken. Delbeke, aldus nog Strubbe, treedt Davidts bij in een recent artikel voor de *Journal of Architecture*; enig citaat uit de tekst zelf wordt niet gegeven. Aan het slot van haar brief accepteert Strubbe grootmoedig de uitnodiging van Moenaert. Ze vraagt zelfs of "de heren Davidts en Delbeke" mee mogen komen. Met andere woorden, Strubbe legt de legitimiteit van haar argument volledig bij ons.

Voor alle duidelijkheid: Davidts heeft zich meermaals uitgesproken over de problematiek van de culturele infrastructuur, haar schaal en haar inplanting, en dit binnen een algemene reflectie over de relatie tussen het Vlaamse cultuur- en architectuurbeleid; wat Strubbe hem toeschrijft is een karikatuur van zijn argument. Delbeke, daarentegen, heeft zich met die kwestie nooit beziggehouden, ook niet in de bespreking van het Concertgebouw voor de *Journal of Architecture*.

Wij hebben dan ook onmiddellijk op de lezersbrief gereageerd, zowel met emails aan Strubbe, die het misverstand eerst wou bagatelliseren en daarna gewoon zweeg, en uiteraard ook aan De Standaard. De krant hult zich in stilzwijgen.

We vinden dit voorval uiteraard, om meerdere en uiteenlopende redenen, uiterst genant en irritant. Los daarvan roept de situatie twee bedenkingen op.

Het staat politici blijkbaar vrij om wetenschappelijk onderzoek – in casu architectuurkritiek – zich zonder enige schaamte of zelfs kennis van zaken aan te wenden om gelijk welk argument te staven. Dat het hier ‘maar’ architectuur; cultuur of zelfs city-marketing betreft, en geen heikele politieke of ethische kwestie, maakt principieel geen enkel verschil.

Daarnaast blijken de opiniepagina’s van een dagblad dat zich als kwaliteitskrant afficheert open te staan voor elke overspannen politicus met profileringsdrang, zonder dat daarbij enige fact-checking, contextualisering of zelfs mogelijkheid tot wederwoord gegarandeerd wordt. Dan blijkt hoezeer de mantra dat ‘het debat’ moet worden aangezwengeld door ‘de mensen’ zodat ‘er nagedacht wordt’ (laatst nog lachwekkend geïllustreerd door de reclame-campagne rond de Kerk) eigenlijk neerkomt op het krampachtig volgieten van de opiniepagina’s met gelijk welke banaliteit die zich aandient, in de hoop dat er iets bovendrijft dat ‘de mensen’ ‘interessant’ zullen vinden.

Politici als Strubbe en kranten als De Standaard passen deze procedures voortdurend toe op onderwerpen die op z’n minst acuter zijn dan architectuur (of city-marketing). Tegelijkertijd beweren de politiek en de kranten vandaag wel dat architectuur om allerlei redenen belangrijk is. Een mogelijke taak van de architectuurkritiek is om argumenten, ideeën of bedenkingen te zoeken die dat ‘belang’ vormgeven of invullen. Dit voorval suggereert dat politici noch kranten ook maar enige interesse voor dat zoekwerk vertonen. Als alleen het feit dat er over een gebouw, of meer algemeen een architecturale problematiek, geschreven wordt, toelaat om gelijk welk halfvoldragen idee over stad en architectuur enige gestalte te geven, stelt de vraag zich des te scherper naar wat de politiek niet alleen in de architectuur, maar ook in de architectuurkritiek, te zoeken heeft.